

# PIRTIN VIESTI

N:o 3/1996

Nurmeksen evankelisen opiston toveriliiton julkaisu

JOUKKOKIRJE

## JUMALAN IHMISEKSI TULEMINEN ON SUURI IHME



Sleyn toiminnanjohtaja,  
dosentti Seppo Suokunnas

Joulu on fantastinen juhla. Tarkoitan ennenkaikkea joulua sinä juhlanä, joka keskittyy Betlehemin tapausten ympärille. Kyseessä on parhaimpia kertomuksia mitä tiedämme. Kaikilla maailmassa kerrotaan tapaukset uudelleen. Ei vain jouluaatonä, -yönä ja -aamuna vaan monissa kirkkoissa ja seurakunnissa viikkokausia, kouluissa, seurakuntajuhlissa jne.

Betlehemin paimenet, enkelit, talli, nuori Maria ja köyhä Josef ja lapsi seimessä kiinnostaa. Se saa ihmisissä jotakin liikkeelle. Se kaivaa esiin meissä asuvan lapsen ja lapsenmielisyyden. Se saa meidät säälittelemään ettei majatalossa ollut sijaa. Joulun lapsi syntyy ajatuksia suhteessa omiin lapsiin, jouluna vanhemmuus nousee useammille pin-

taan. Ja mitä sitten onkaan enkelten sanoma. Suuren ilon ilmoitus luo toivoa.

Mutta nyt on olemassa tähän liittyvä suuri ongelma: usein ihmiset menevät kuitenkin tämän joulukertomuksen ohi ikään kuin kyseessä olisi pelkkä kertomus. Ikäänkuin se olisi vain perinnekertomus paperilla, joka elää vain mielikuvissa. He eivät sijoita sitä historiaan eivätkä tee siitä itse johtopäätöksiä. He eivät sijoita siihen oman elämänsä faktoja, monet kyllä tekevät niin, mutta eivät kaikki. Mitä joulu sinulle merkitsee?

Joskus tuntuu siltä, että ihmiset käsittävät Betlehemin tapahtumat jonkinlaiseksi saduksi, "kertokaatte joulun satua" sanoo laulajakin. Joulusta tehdään pelkkä symboli, vaikka evankelista mainitseekin keisari Augustuksen, verollepanon ja Herodeksen historiaan kiinnittyvinä seikkoina.

Mutta ottakaamme nyt esiin

### Johanneksen evankeliumin joulukertomus

"Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme. Me saimme katsella hänen kirkkauttaan, kirkkautta, jonka Isä ainoalle Pojalle antaa." (Joh. 1:14)

Tässä tullaan väkevästi meidän historiaamme, ihmisen maailman tasolle. Suoraan ihmisen osaan. Sen ydinlause on "Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme." Jumalan ihmiseksi tulemisesta on kysymys.

Tämän sanan myötä matkaamme ajatuksissamme Betlehemiin. Me kuulemme enkelien laulua, taivaat avautuvat, me kumarramme pientä lasta seimessä. Kuka makaa seimessä? TÄSSÄ KATSELEMME ITSE JUMALAA, taivaasta tullutta. Ei siinä ole vain

lapsi, vaan Jumalan poika. Tästä Johannes käyttää tuota sanaa "lihaksi tuleminen" eli ihmiseksi tuleminen. Paavali puhuu orjan muotoon tulemisesta, alentumisesta (Fil. 2:7-8). Jeesus tuli veljeksemme, yhdeksi meistä, Hän, Jumala!

Miten suuri ihme tässä onkaan! Sana tuli heikoksi, kuolevaiseksi ihmiseksi - menettämättä voimaansa. Hän josta sanotaan "Sana oli Jumalan luona ja Sana oli Jumala ... Mikään ei ole syntynyt ilman häntä." Nyt hän, jonka kautta kaikki on luotu, alistuu luoduksi. Jumala tulee ihmiseksi. Joulun fakta, suuri tosiasia, taivaallinen ihme maan päällä.

Tätä ihmiseksi tullutta Sanaa Johannes kuvaa valontuojaksi ja itse valoksi. Luukaankin mukaan Betlehemin kedolla nähtiin suuri kirkkaus, hohteena, enkeleissä, valona tienoon yllä. Johannes kertoo tämän uskon kielellä ja sijoittaa valon nimenomaan lapseen, Jeesukseen: "Valo loistaa pimeydessä." Näinhän profeetat, Jesaja ja muut olivat ennustaneet.

Jeesus on "todellinen valo". Hän loistaa Isän Jumalan kirkkautta ja ainoan Pojan kirkkautta, Isältä saatua. Johannes-evankelista viitanee tässä myös Jeesuksen tunnustetekoihin, ehkä jo myös ristille (19:35).

Nyt on Jumalan kirkkaus ilmoitettu. Joulun kertomus vaikuttaa, sillä on seuraamukseensa.

Mutta kestämmekö me nähdä hänen kirkkauttaan ja pyhyyttään? Emme näillä syntisillä silmillä. Siksi Johannes tuo esille myös syvän vastakohdan, meidän pimeytemme ja syntimme. "Maailma ei tuntenut häntä. Hän tuli omaan maailmaansa, mutta hänen omansa eivät ottaneet häntä vastaan." Joulu ei ole vain kaunis kertomus. Ilmaisut "valo" ja "pi-

meys" ovat meidän elämää, synnin ja pahuden keskeltä, meistä. Juuri siksi, että synti ahdistaa meitä ja kadottaa meidät, me tarvitsemme Pelastajaa, alas tulevaa Vapahtajaa. Ja nyt, ystävää, katso jouluntapahtuman, sana tuli lihaksi, seuraamuksia. Jumalan ihmiseksi tuleminen on tuonut meille armon ja autuuden.

Jeesus tuli meidän tähtemme ihmiseksi. Johanneksen kuvaus ei ole mitään filosofiaa vaan kertomus Jumalan rakkaudesta. Joulu on rakkauden juhla, hyvän mielen, rauhan, sovinnon juhla. Hyvä on, jos meissä ja kodeissamme on jotakin siitä nähtävissä. Mutta meissä oleva ei ole perusta. Perusta on tässä: "joita kohtaan hänellä (siis Jumalalla) on hyvä tahto". Joulu on Jumalan mielisuosion juhla, alastulevan rakkauden juhla.

Jeesus "on opettanut meidät tuntemaan Isän" eli sananmukaisesti on opastanut meidät Jumalan luokse, johdattanut meidät sinne, missä hän itsekin on, valossa. Tästä, että Poika ilmoitti Isän, alkaa meille syntisille uusi vaihe, johon koko Raamattu meitä ohjaa: Jumalan salaisuusien tunteminen ja niihin osallistuminen (ks jae 12).

Nyt saadaan synnit anteeksi, tapahtuu iloinen vaihto. Me, syntiset, saamme jättää syntimme hänelle, Vapahtajalle, Hän antaa kirkkautensa, armonsa, voimansa, puhtautensa meille. Uusi testamentti kuvaa sitä toisaalla näin: synnitön tehtiin synniksi, rikas tehtiin köyhäksi, että me hänen köyhyydestään rikastuisimme.

Siunattua joulujuhlaa omasta puolestani ja Evankeliumiyhdistyksen puolesta

toivottaa  
Seppo Suokunnas

## SUOMALAISMETSÄSIEN LUMOUS

Keski-Skandinaviassa Ruotsin ja Norjan rajan molemmiin puolin on alue, joka on nimeltään Finnskog, suomalaismetsät.

### Puute ja nälkä ajoi Vermlannin ikimetsiin

Muuttoliikkeen alullepanija oli Kaarle-herttua. Hän rupesi 1570-luvulla houkuttelemaan valtakuntansa itärajalta muutamien vuosikymmenien ajan kasviljelyä harjoittaneita suomalaisia Vermlannin ikimetsiin lupaamalla verohelpotuksia ja vetoamalla valtakunnan itäisten seutujen turvattomuuteen. Valtakunnan itäisten syrjäseutujen ankeat olot, köyhyys, 1630- ja 1640-luvuille sattuneiden katovuosien aiheuttama nälkä ja puute, nuijasota (talvella 1596-1597) ja kutsuntakarkuruus 1630-luvulla 30-vuotisen sodan takia olivat ajamassa ihmisiä parempia oloja etsimään. Suuret, järeät kuusimetsät puolestaan vetivät kaskenpolttajakansaa puoleensa.

### Kirves, sirppi, rukiinsientä ja suolaa

Ihmeenä on pidettävä sitä, miten hyvin tieto kantautui tästä uudisasukkaaksi muuttamismahdollisuudesta. Entinen asuinpaikka jätettiin, useimmiten myytiin. Lähdettiin liikkeelle talvella. Pohjanlahti ylitettiin suksella, joten vain vähäisen määrän voi kaskenkaataja ottaa mukaansa. Tärkein väline oli kirves. Näin kertoo perimätietonaan tämän vuosisadan alkupuolella näiden suomalaisten jälkeläinen: "Sirppi ol kontissa ja vähä suoloja ja jokii ... Ja niil ol pien pusa (pussi) linnunhastasta ja rukiita ol pusassa ja pien suolavakkanen ikääskun kontti, tuohesta se ol kokoonpantu kun ne män mehtään. Sei ollu finttiä suoloja, ne ol karkeita neäs siihen aikaan. On arvioitu, että 1600-luvun lopulla on suomalaismetsissä asunut yli kymmenentuhatta suomalaista ja 1860-luvulla noin neljäkymmentätuhatta. Muutamat ovat palanneet muuttomatkaltaan takaisin entisille kotiseuduilleen, jotkut palaajista ovat muuttaneet

uudelleen. Monet muuttivat edelleen siirtolaisiksi Amerikkaan.

### Järvien rannoille ja korkeille mäkirinteille

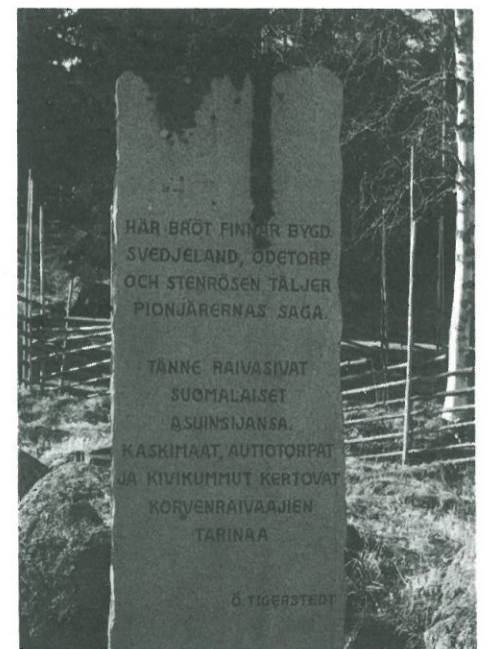
Maahanmuuttajat toivat mukanaan uusille kotiseuduilleen - ja jättivät sinne myös jälkeensä - työtapan ja rakennustyylinsä, äidinkielen ja nimensä sekä tottumuksensa ja tapansa.

Kaskenpoltto vaati suuria metsäalueita. Kuusimetsät olivat suomalaisten uudisasukkaiden elinehto. Huhdat pyällettiin hallaa hyvin kestäviin paikkoihin järvien rannoille, yläville maille ja korkeille mäkirinteille. Vaatimattomasti, kirves, kuokka ja risukarhi välineinä sekä ihmistyö käyttövoimana, uudisasukas aloitti uuden elämän uudessa ympäristössä.

### Antin pojasta Andersoniin

Uudisasukkaiden suku- ja lisä- sekä paikanimet ovat kuin ikkuna menneisyyteen. Niis-

JATKUU TAKASIVULLA



Kvarnatorpin pihamaalla muistokivi jossa teksti: Tänne raivasivat suomalaiset asuinsijansa. Kaskimaat, autiotorpat ja kivikummut kertovat korvenraivaajien tarinaa.

# KEVÄT 1997

## 17.-19.1. SAKSAN KIELEN INTENSIIVIKURSSI

Saksan kielen kertauskurssi kielen harrastajille, niille jotka tarvitsevat saksaa työssään, matkailijoille, kielen opiskelijoille. Kurssi sopii noin kolme vuotta saksan kieltä opiskelleille. 350 mk maksavan kurssin opettaja on FK Maija Liisa Pasanen. Hintaan sisältyy opetus ja ruokailut (perjantaina kevyt illallinen, lauantaina ja sunnuntaina lounas ja päiväkahvi). Ilmoittautuminen viimeistään 3.1.1997.

## 18.-19.1. KORUKIVEN HIONNAN ALKEIS- JA JATKOKURSSI

Korukiven hionnan kurssille voivat osallistua sekä aloittelijat että hiontaa jo aiemmin harrastaneet. Kurssin opettaja on teknikko, korukiven hioja Kauko Kärnä Kuusamosta. 15 tuntia kestävä kurssin aikana jokainen kurssilainen ennättää valmistaa yhden tai useamman korun, esimerkiksi sormuksen, bolan, rintaneulan tai riipuksen. Kurssilaisten käytössä on kuusi hiontakonetta sekä ammattitason timanttityökälyt. Työkalujen käyttökulut (noin 45 mk/henkilö), korupohjat ja arvokkaammat kivet maksetaan erikseen suoraan kurssin opettajalle. Harjoituskivet sisältyvät kurssimaksuun. Myös omia kiviä ja korupohjia voi tuoda työstettäväksi. Lisätietoja opistolta tai kurssin opettajalta numerosta 08-8521 937. Kurssille sopii mukaan 14 ensimmäiseksi ilmoittautunutta.

Kurssin hinta jakautuu seuraavasti: opetus 400 mk, ruokailut (lounas ja päiväkahvi molempina päivinä) 100 mk, majoitus 50 mk kahden hengen huoneissa omin liinavaattein. Ilmoittautuminen viimeistään 3.1.1997.

## 17.-19.1. TILKKUTYÖKURSSI

Perinteisiä tilkkutöiden valmistustapoja opetellaan tammikuun tilkkutyökurssillamme. Kurssille voidaan järjestää myös jatkokurssi, jos kurssilaisilta jää paljon töitä kesken. Kurssin opettaja on monilta nypläyskurseiltamme tuttu, käsityön opettaja Maija Hakkarainen. Kurssilaisten tulisi tuoda mukanaan kutistettuja tilkkuja, sakset, ohutta vanua, lakana-kangasta työn nurjaksi puoleksi ja jos mahdollista, ompelukone ja leikkuuvälineitä. Mahdollisia töitä ovat mm. patalapat ja tyyny. Suurempia töitä voidaan tehdä toivomusten mukaan. Kurssille voivat tulla sekä aloittelijat että jo aikaisemmin tilkkutöitä harrastaneet. Kurssin hinta on 350 mk. Hintaan sisältyy opetus ja ruokailut (perjantaina kevyt illallinen, lauantaina ja sunnuntaina lounas ja päiväkahvi). Ilmoittautuminen viimeistään 3.1.1997.

## 20.-24.1. RAAMATTUKURSSI

Kurssin ohjelmassa on mm. Raamattutunteja, ulkoilua, laulutuokioita, kylpyläkäynti. Tammikuun pakkasessa on hyvä sulatella joulun aikana ilmaantuneita liikkiloja reippailemalla Kohtavaaran luonnossa ja syventyä Raamattuun. Raamattukurssin hinta 550 mk sisältää opetuksen ja täysihoidon kahden hengen huoneissa omin liinavaattein. Mahdollisuus hierontoihin. Ilmoittautuminen viimeistään 7.1.1997.

## 25.-26.1. KARJALA MATKAILUVALTTINA

Viidentoista tunnin tieto- ja ideapaketti sopii erikoisesti matkailualalla työskenteleville, matkaoppaille, matkailualan yrittäjille, mutta tervetulleita ovat myös muut Karjalasta matkailun näkökulmasta kiinnostuneet.

Viikonlopun luennoitsijat ovat dosentti **Silvo Hietanen**, FM **Matti Jeskanen** ja VTK **Markku Nieminen**. Silvo Hietasen käsittelemiä aiheita ovat mm. Mitä karjalainen kulttuuri on, Kalevalasta tämän päivän karjalaisuuteen, Mitä karjalaisuus on Suomessa ja rajan takana. Matti Jeskanen opettaa kurssilaisille karjalankielisiä tervehdyksiä ja toivouksia. Markku Nieminen puolestaan kertoo Vienan Karjalaan järjestettävistä matkoista ja niihin liittyvistä käytännön asioista.

Kurssin luentojen hinta on 200 mk, ruokailut lauantaina 75 mk ja sunnuntaina 45 mk, majoitus opistolla 130 mk, Hyvärilässä 150 mk, Sotkalla 170 mk ja Bomballa 170 mk. Majoitushintoihin sisältyy aamupala ja Sotkalla lisäksi kylpyläkäynti.

Kurssi järjestetään yhdessä Nurmeksen kauppa- ja ammattioppilaitoksen aikuiskoulutusosaston kanssa.

Ilmoittautuminen opistolle viimeistään 10.1. Majoitusvaraukset muualle kuin opistolle tehdään suoraan: Bomba-Lomat 013-687 200 tai Hyvärilä 013-481 770.

## 17.-21.2. SEKÄ 24.-28.2. HIIHDÄ PÄIVÄT - OPISKELE ILLAT

Hiihtolomaviikkojen aikaan järjestämme opistolla englannin kielikursseja iltakurssina. Päivisin voi kukin hiihdellä Kohtavaaran maisemissa omaan tahtiinsa, ja englannin opetuksen osuus on iltain päivällisen jälkeen, yhteensä 25 tuntia.

Käytettävä oppikirja on Take It Easy V. Kurssi sopii 2-3 vuotta kieltä opiskelleille. Opettaja on FK Maija Liisa Pasanen.

Kurssin hintaan 850 mk sisältyy opetus ja täysihoido kahden hengen huoneissa omin liinavaattein.

## 17.-21.2. SEKÄ 24.-28.2. HIIHTOLOMIEN KUNTOKURSSIT

Tervetuloa viettämään hiihtolomaa täysihoidossa opistolla! Ohjelmassa sekä ohjattua että omaehtoista liikuntaa Kohtavaaran ympäristössä, Jurttivaaran laskettelukeskuksessa, Sot-

kan kylpylässä. Kymmeniä kilometrejä hiihtolatuja opistolta eri suuntiin; Jurttivaaralle, Hyvärilän matkailukeskukseen, Sotkalle, Bomballe, jäälatuja, metsäreittejä... Vaihteluksi ja virkistykseksi hiihtoretkien lisäksi kävelykoulu, mahdollisuus hierontoihin, vesijumpaa ja avantouintia Sotkalla. Aamupäivisin ja iltaisin luentoja ja muuta yhteistä ohjelmaa. Ilmoittautuminen viimeistään kaksi viikkoa ennen kurssien alkua. Hinta 850 mk sisältää täysihoidon ja majoituksen kahden hengen huoneissa omin liinavaattein.

## 21.-23.2. KUOROVIIKONLOPPU

Tervetuloa kaikki laulun ystävät laulamaan Siionin Kanteleen tuttuja ja vähän tuntemattomampia lauluja Timo Raijaksen johdolla. Mukana mm. Siionin Kannel -kuoro Joensuusta, Anna-Maija Potinkara Lieksasta ja Jukka Näkki Hammaslahdesta. Kuoroleirin hinta on 270 mk. Ilmoittautuminen viimeistään 7.2.1997.

## 8.-14.3. SLEYN VARSINAIS-SUOMEN PIIRIN HIIHTOLOMAKURSSI

Ryhmän tuo Kohtavaaraan Aulis Katajamäki. Ohjelmassa mm. Raamattutunteja, hiihtoretkeä, Siionin Kannel-illoja ja retkiä lähiympäristössä. Bussikuljetus Turusta Tampereen ja Jyväskylän kautta. Ilmoittautuminen Aulis Katajamäki 02-2370 426, Tättilänkuja 3, 20380 Turku tai opisto.

## 14.-16.3. OPISTON ENTISTEN OPISKELIJOIDEN JUHLAKURSSI JA TOVERIPÄIVÄT

Erikoiskutsu vuosikurssien 1946-1947, 1956-1957, 1966-1967, 1976-1977, 1986-1987 opiskelijoille kurssitapaamiseen, mutta myös kaikki muut opiston entiset opiskelijat ovat tervetulleita. Viikonloppuna muistellaan opistoajoja, lauletaan Siionin Kannelta, tavataan entisiä työntekijöitä ja kurssitovereita.

Viikonloppua viettämässä ovat mm. **Kyllikki Tiensuu, Anna-Maija Potinkara, Eeva Tikka ja Jukka Näkki**.

Koko viikonlopun hinta 270 mk. Majoitus kahden hengen huoneissa omin liinavaattein. Ilmoittautuminen viimeistään 1.3.1997.

Jos et pääse koko viikonlopuksi, **tule Toveripäiville sunnuntaina 16.3.1997!** Toveripäivien alustava ohjelma on seuraavanlainen: Toveriliiton vuosikokous kello 10, Jumalanpalvelus kello 11, kirkkokahvi kello 12, päiväjuhla kello 12.30 ja lounas kello 14.

## 15.-22.3. SLEY:N ETELÄ-POHJANMAAN PIIRIN HIIHTOLOMAKURSSI

Hiihtolomaviikon vetäjänä on Esa Luomaranta. Viikon ohjelmassa on mm. Kuhmon Kamarisolistien konsertti Nurmeksen kulttuuritalolla, Raamattutunteja, hiihtoretkeä, kylpyläkäynti, tutustuminen Bomba-taloon ja sitä ympäröivään karjalaiskylään.

Ilmoittautuminen Esa Luomaranta, Keskustie 39, 63100 KUORTANE, puh. 06-525 4790 tai opisto.

## 24.-30.3. PÄÄSIÄISVIIKON PERINNEKURSSI

Viikon ensimmäiset päivät, 24.-27.3. perehdytään pääsiäisajan ortodoksiseen ja luterilaiseen ruoka- ja tapaperinteeseen. Luennoitsijana on perinteentutkija Pirkko Sallinen-Gimpl. Loppuviikolla hiljennytään pääsiäisen sanomaan.

**Pohjois-Karjalan hiihtokelit ovat maaliskuussa houkuttelevimmillaan!**

Hiljaisen viikon täysihoidon hinta on 1000 mk. Ilmoittautuminen viimeistään 10.4.1997.

**VÄSYTTÄÄKÖ? TUNNETKO ITSESI VANHAKSI?**

**TULE OPISTOLLE TÄYSIEN VUOSIEN**

**KURSSITAPAAMISEEN 14.-16.3.1997**

**JAA ANNA MUISTOJEN NUORENTAA!**

**TERVETULOAA VUOSIKURSSILAISET 1946-1947,**

**1956-1957, 1966-1967, 1976-1977, 1986-1987**

**Paikalla mm. Kyllikki Tiensuu, Eeva Tikka, Anna-Maija Potinkara, Jukka Näkki**

**Tapaaminen päättyy sunnuntaina 16.3.1997 TOVERIPÄIVIIN**

**Koko viikonlopun hinta 270 mk**



#### 4.-6.4. MIESTEN PÄIVÄT

Keväisten Miesten päivien teema on Mies-tiimalasi-risti. Päivillä ovat mukana mm. Seppo Kuosmanen, Jukka Näkki ja Mika Katajamäki ja alustavasti on mukaan lupautunut myös ministeri **Esa Timonen**. Rajaseutupastori Seppo Kuosmanen puhuu mm. miehen ajan käytöstä - kodin, perheen, työn ja harrastusten lomittamisesta. Ohjelmassa Raamattutunteja, ulkoilua, hiljentymistä Raamatun sanan äärellä ja leppoosaa yhdessäoloa. Viikonlopun hinta on 270 mk. Ilmoittautuminen opistolle tai Jukka Näkille osoitteeseen Haavanpääntie 216, 82200 Hammaslahti, puh. 013-745 100 viimeistään 21.3.1997.

#### 7.-11.4. NAISTEN VIRKISTYS JA HEMMOTTELUVIIKKO

Hemmottelua - paikalla hieroja, kosmetologi, kampaaja, jalkahoitaja - liikuntaa, lepoetkiä, rentoutumista, alustuksia naisia kiinnostavista aiheista, kylpyläkäynti, terveydenhoitajan tunti, saunailtoja, juhlaillallinen ... Viikoksi irti arjesta. Viikon täysihoidon hinta 850 mk, hoidot ja retket maksetaan erikseen. Ilmoittautuminen viimeistään 27.3.1997.  
**Huom! Hyvä lahjavinkki!**

#### 18.-20.4. ESPANJAN KIELEN ALKEET - INTENSIIVIKURSSI

Espanjan kielen alkeiskurssi, jonka pohjana käytetään Yleisradion oppikirjaa Este País 1 ja teemamonisteita. Kirjaa on saatavana kirjakaupoissa. Kurssi antaa valmiuksia perustilanteiden hallintaan Espanjaan matkaaville. Opettaja on Elisa Ennevaara. Kurssi sopii vasta-alkajille ja kertauksena espanjan alkeita aiemmin opiskelleille. Viikonlopun ruokalistassa on espanjalaisia ruokalajeja. Kurssin hinta on 350 mk, joka sisältää opetuksen ja ruokailut (perjantaina kevyt illallinen, lauantaina ja sunnuntaina lounas ja päiväkahvi).

#### 19.-23.5. TYÖELÄMÄN SAKSAA

Saksan kielen kurssi, joka pohjautuu televisiossa esitettyyn Kontakt Deutsch -kurssiin. Kurssille osallistuminen edellyttää noin kolmen vuoden saksan opintoja. Kurssi sopii hyvin niille, jotka valmentautuvat yleisen kielitutkinnon keskitason testiin. Kurssin opettaja on FK Maija Liisa Pasanen, kurssin hinta on 850 mk, johon sisältyy 25 opetustuntia ja täysihoido.

#### ELINA-SOFIA KIMANEN

Elina Kimanen (s. 1975) aloitti viulunsoiton 3-vuotiaana Itä-Helsingin musiikkiopistossa Geza Szilvayn oppilaana. Vuosina 1987-1992 hän opiskeli viulunsoittoa Sibelius-akatemiassa ensin Pertti Sutisen ja myöhemmin Tuomas Haapasen johdolla. Samaa aikaa hän kuului myös Kuhmon viulukouluun opettajinaan Zinaida Gilels, Ilja Grubert ja Pavel Vernikov. Vuosina 1992-1994 Elina opiskeli Hollannissa Ilja Grubertin, Detmoldtissa Christoph Poppenin ja Tel Avivissa Yair Klessin oppilaana. Vuodesta 1994 Elina on soittanut alttoviulua ja opiskelee Sibelius-Akatemiassa Martti Hirvikankaan johdolla.

Elina Kimanen on konsertoinut mm. Espoon kaupunginorkesterin ja Pietarin valtiollisen sinfoniaorkesterin solistina. Lisäksi hän on esiintynyt Hollannissa, Italiassa, Saksassa, Japanissa, Israelissa, Kiinassa sekä Venäjällä Pietarin Marinski-teatterissa ja Filharmonian suuressa salissa. Hän on ollut myös Detmoldtin kamariorkesterin ja Kuhmon virtuosien jäsen. Keväällä 1996 Elina sai jaetun toisen palkinnon Tampereen valtakunnallisissa alttoviulukilpailuissa.

Syksystä 1995 lähtien hän on toiminut Robin-kvartetin alttoviulistina. Marraskuussa Elina esiintyy Joensuun kaupunginorkesterin solistina yhdessä Jaakko Kuusis-



Nurmeksien Nuoren Musiikin musiikkisuunnittelija Elina Kimanen

ton kanssa. Joulukuussa televisioidaan Suomen Lapista useisiin maihin jouluohjelma, jossa Elina ja Jaakko esiintyvät.

Nurmekselaistille Elina tuli tutuksi keväällä 1995, jolloin hän konsertoi täällä yhdessä Yoshiko Arain ja Seppo Kimasen kanssa. Milloin Elinalta jää soittamiselta aikaa, hänen harrastuksiinsa kuuluvat (yllätys, yllätys!) konserteissa käyminen, lenkkeily, aerobic, lukeminen ja ruuanlaitto.

## KESÄSTÄ 1997

Uudesta kamarimusiikkileiristämme, "Nurmeksien Nuoresta Musiikista", on tarkoitus tehdä vuosittain toistuva tapahtuma. Leiri järjestetään juuri ennen Kuhmon Kamarimusiikin alkua, yhtäaikaan Bomban Juhlaviikkojen kanssa.

Leirin musiikkisuunnittelijaksi on lupautunut alttoviulisti **Elina Kimanen**. Leirin opettajat ovat monille mm. Kuhmosta tutut taiteilijat, **Ik-Hwan Bae**, viulu, **Jan-Erik Gustafsson**, sello, **Glinka-trio**; **Risto Lauriala**, piano, **Spencer Pitfield**, klarinetti ja **Antal Mojzer**, fagotti, **Paavali Jumppanen**, piano, **Päivyt Rajamäki**, viulu, **Robin-kvartetti**; **Elina Kimanen**, altto, **Laura Vikman**, viulu, **Liina Nuora**, viulu, **Helen Lindén**, sello sekä **Orhan Salliel**, piano ja leiri-orkesteri.

Leirillä opettamisen lisäksi kaikki taiteilijat soittavat konserteissa Nurmeksessa ja lähiympäristössä. Muutamissa konserteissa esiintyy myös **Jean Sibelius-kvartetti**; **Yoshiko Arai**, viulu, **Seppo Kimanen**, sello, **Jukka Pohjola**, viulu, **Matti Hirvikangas**, alttoviulu. Opistolla päivittäin järjestettävien konserttien lisäksi on mahdollista nauttia kamarimusiikista mm. evankelis-luterilaisessa kirkossa, torilla, vanhainkodilla, Puukarin Pysäkillä, Puu-Juussa, Männikkölän Pirtissä, Nurmeks-Hovissa sekä Hannikaisen salissa, jossa leiri päättyy gaalailtaan. Päätöskonsertissa esiintyvät kaikki leirin taiteilijat ja osa leirin oppilaita. Yleisö voi tulla seuraamaan myös pianon ja viulun mestarikursseja.

#### Opiston ystävät, musiikin ystävät, nuorten ystävät, tervetuloa talkoilemaan Nurmeksien Nuori Musiikki-leirille!

Tarvitsimme leirille talkoolaisia monenlaisiin tehtäviin; taiteilijoiden ja opiskelijoiden autonkuljettajiksi (Osa opetuksesta järjestettävien musiikkiopiston tiloissa Nurmeksien kulttuuritalolla, ja myös konsertteihin tarvitaan kuljetukset), avuksi keittiölle ja siivoukseen, päivystykseen ... Palkaksi lupaamme hyvän mielen ja herkullista ruokaa. Soitelkaa! Muutaman tunninkin talkoilulupaukset otetaan ilolla vastaan.

Leirin hinta on 1380 mk, johon sisältyy henkilökohtainen opetus (45 min/päivä), harjoitukset, konsertit, mahdollisuus leiri-orkesterissa soittamiseen sekä täysihoido.

#### Kesän kurssilistassa ovat muutokset vielä mahdollisia.

3.-15.6. RIPPIKOULU, 2.-6.6. LASTEN KOKKIKURSSI, 2.-6.6. ENGLANTIA MATKAILJOILLE, 9.-13.6. SAKSAA MATKAILJOILLE, 9.-13.6. PAPERINVALMISTUSKURSSI, 9.-13.6. LUONNONVÄREILLÄ VÄRJÄYS-KURSSI, 16.-20.6. PAASTOKURSSI, 16.-20.6. VAELLUSKURSSI, 20.-22.6. JUHANNUS OPISTOLLA, 23.-27.6. sekä 30.6.-4.7. KESÄLUKIO, 23.-27.6. PERHELEI-

RI, 23.-27.6. AKVARELLI-PIIRUSTUSKURSSI, 30.6.-4.7. NYPLÄYSKURSSI, 30.6.-4.7. FERESIKURSSI, 7.-12.7. KAMARIMUSIIKKILEIRI NURMEKSEN NUORI MUSIIKKI, 13.-18.7. KARJALAISEN KULTTUURIN KURSSI, Kannaksen Karjala ja yhdydet Pietariin, 19.7.-2.8. SAKSALAI-SUOMALAINEN NUORISOLEIRI, 21.-25.7. ELÄKKEELLE VALMENTAUTUMISKURSSI, 21.-25.7. KARJALAISEN PERINTEEN KURSSI, 28.7.-1.8. ITÄSUOMALAISET SUVUT JA SUKUNIMET

Suunnitteilla kesäksi on myös **kivitetouskurssi**, joka koostuu teoriapäivästä, maastopäivästä ja retkipäivästä sekä kahden päivän **korukiven hiontakurssista**. Kivikurssin suunnittelija on Markku Hytönen geologian tutkimuskeskuksesta Kuopiosta ja korukiviosuuden opettaja on korukiven hioja, teknikko Kauko Kärnä Kuusamosta.



Iloisia talkoolaisia opiston aittojen, saarimökkien ja pihan siivous -ja kunnostuspäivänä toukokuussa, vasemmalta lukien Seija Torvinen, Marja-Terttu Honkanen, Valma Turunen, Toini Allimaa, Laila Tolvanen ja Toini Tolvanen.



### Anna Kaarina Urjanheimo 11.11.1920-20.9.1996

Nurmeksen evankelisen opiston ensimmäisten vuosikymmenten työntekijäjoukko on harvenemassa. Urjalasta saapui tänä syyskänä viesti Anna Urjanheimon kuolemasta. Opiston johtokunnan kokouksen pöytäkirjassa 2.6.1947 todetaan: "Veistonopettajaksi valittiin yhdeksästä hakijasta herra Osmo Urjanheimo Punkalaitumelta." Toimenhakuilmoituksessa oli todettu, että annettaisiin "etusija puutarhatyöhön ja talonmiehen tehtäviin pystyvälle".

Osmo mukana Kohtavaaraan saapui

myös hänen Punkalaitumella syntynyt puolisonsa Anna, s. Rekola. Yhdessä he sitten omistautuivat opistotyöhön aina marraskuuhun 1968 saakka, jolloin siirtyivät Osmon uuden työn vuoksi Ilomantsiin ja sieltä Urjalaan viettämään eläkepäiviä.

Johtokunnan pöytäkirjoista käy ilmi, että Anna heti opistolle tultuaan avusti sekä keittiöllä että opetuskeittiöllä. Tiedämme, miten paljon talkootyötä juuri opiston alkuvaiheissa tarvittiin. Siksi Annasta tuli tärkeä henkilö ei ainoastaan veistonopettajan puolisona vaan oman työpanoksensa antajana opiston hyväksi. Hän oli mukana myös opettajainkokouksissa ja raamattupiirissä ja johti opistolla kokoontunutta opintokerhoa. Lipinlahden marjoissa Anna oli uskollisesti ja aktiivisesti mukana, samoin diakonia- ja lähetyspiirissä.

Anna ja Osmo olivat hyvällä tavalla yhteenkasvaneet aviopuolisoina, mikä teki koko Urjanheimon suuresta perheestä kiinteän, aivan harvinaisen yhtenäisen perhekunnan. Tämä tosiasia oli varmasti yksi peruste sille, että Anna sai Suomen äitien arvostetun huomionsoitoksen Tasavallan Presidentin äitienpäivävastaanotolla.

Lapset perheeseen saattoivat Anna-äidin haudan lepoon Urjalassa kuulaan aurinkoisena lokakuun lauantaana. Kiitämme heidän kanssaan hänen elämäntyöstään, josta Nurmeksen evankelinen opisto sai niin merkittävän osan.

Kyllikki Tiensuu

## Kaamosaikaan opistolla

Opiston vaiheita vain satunnaisesti seuraavat kyselevät joskus, että onko opistolla enää ollenkaan toimintaa. Omistajan vaihdos, perusoppijakson vähäiset opiskelijamäärät (tällä hetkellä 14) ja joidenkin kurssien peruuntuminen huomataan ja rekisteröidään helpommin kuin monet toteutuvat kurssit ja muut opistolla järjestettävät tapahtumat. Välillä käy niin harmillisesti, että huolellisesti suunniteltu kurssi joudutaan perumaan osanottajien vähyyden vuoksi, mutta se ei tarkoita sitä, että koko opiston toiminta olisi kuivahtanut. Tokihan meillä on välillä on hiljaisia jaksoja, kun erämattakailijat soveltavat oppimiaan taitoja vaeluksilla ja retkillä, mutta esimerkiksi tämän viikon ajan taloa täyttävät Valoa kaamokseen -virkistyskurssilaiset. Kurssin ohjelmaan kuuluvat mm. Raamattutunnit, yhdessä laulaminen, liikuntatuokiot ja mahdollisuus hierontoihin, terveydenhoitajan käynti, diailta, keskustelu -ja muisteluhetket, kylpyläkäynti sekä reippaat kävelyretket Kohtavaaran maisemissa. Samantapainen kurssi järjestetään tammikuun pakkasilla, 20.-24.1.1997. Kevään ja kesän kurssit ovat parhaillaan työstettävänä ja moni kurssi on jo markkinointia vaille valmis. Myös uutta perusoppijaksoa erälinjan rinnalle suunnitellaan.

Viime kesän Tverin matkan ja syksyn Norjan matkan hyvästä palautteesta innostuneina, suunnittelemme kesäksi 1997 matkoja uusiin kohteisiin. Kesäkuussa on matkakohteena suomalaismetsät Vermlannissa ja elokuussa Vienan Karjala. Kummallekin matkalle ovat lupautuneet asiantuntevat oppaat, Vermlantiin Anneli Koponen ja Vienan

Karjalaan Silvo Hietanen. Vienan matkaa edeltää opistolla Silvo Hietasen suunnitelma, parin päivän tietopaketti. Matkoista kiinnostuneet, ottaisitteko opistolle yhteyttä mahdollisimman pian, että voisimme hyvissä ajoin pyytää tarjouksia majoitus -ja kuljetusvaihtoehdoista.

Kamarimusiikkileiri, Nurmeksen Nuori Musiikki on tarkoitus ottaa kesän ohjelmistoon vuosittain aina samaan aikaan. Leirillä rikastetaan myös Nurmeksen ja lähiympäristön musiikkielämää järjestämällä useita konserteja. Karjalaisen kulttuurin kurssille tulojoiden kannattaisi tulla opistolle jo lauantaana, sillä musiikkileiri päättyy upeaan gaalailtaan Nurmeksen kulttuuritalolla. Illassa esiintyvät kaikki leirin taiteilijat ja myös osa leirin opiskelijoista. Tuulahduksen kamarimusiikkia voi saada Nurmeksen kulttuuritalolla jo **19.3.1997 kello 19**, jolloin **Kuhmon Kamarisolistit**, Yoshiko Arai, viulu, Seppo Kimanen, sello ja Vjatseslav Novikov, piano esiintyvät.

Muista kesän kurseista kerron tarkemmin seuraavassa Pirtin Viestissä, joka ilmestyy maaliskuussa, ennen Toveripäiviä. Kannattaisi siis tilata Pirtin Viesti jatkossakin, jotta pysyisi ajan tasalla opiston tapahtumissa! Lehtemme hinta on edelleen 40 mk/vuosi.

Ja nyt, kaatosateessa, harmaassa syysäässä suljen silmäni ja taion eteeni jouluisen kuvan voidakseni oikeanlaisessa tunnelmassa toivottaa lukijoillemme

**onnellista joulun aikaa ja kaikkea hyvää tulevalle vuodelle!**

Kristiina Vuorela

## SUOMALAISMETSIEN LUMOUS jatkuu etusivulta

sä on säilynyt halki vuosisatojen suomalaisesta kulttuurista.

Metsäsuomalaiset saivat uuden sukunimen uudella kotiseudullaan; entinen joko käännettiin ruotsinkieliseksi tai otettiin uusi nimi lisäämällä isän ristimänimeen -son, esimerkiksi Antin pojasta tuli Anderson.

Sukunimen käyttäminen ei ollut yleistä ja ristimänimet olivat yleensä vanhoja suomalaisia nimiä kuten Heikki, Jussi, Kaisa, Liisa, Maija, Miina, Matti jne. Usein samanimisille annettiin erotukseksi lisänimi asuinpaikan, ammatin, ominaispiirteen tai jonkin erillisen tapahtuman vuoksi.

Paikannimissä jatkavat elämäänsä esimerkiksi ne 51 sukua, joiden nimi on kirjoitettu Södra Finnskogan kirkon viereen pystytetyssä Gottlundin muistomerkkikivessä. Tuon tuostakin matkailija kohtaa suomalaisen paikannimen tienviitoissa, nimikilvissä, esitteissä ja hautakivissä. Varsin yleisenä tapana näyttää olevan, että hautakiveen on kirjoitettu myös vainajan kotitilan nimi. Useimmat niistä ovat la-loppuisia, kuten Anttila, Mattila, Purala, Rämälä, Mullikkala jne.

### Savutupa ja sauna

1700- ja 1800- luvulla alueella oli lukuisia suomalaisasumuksia. Tulijat olivat rakentaneet, "timpertäneet", asumuksen, savutuvan, "jossa ol kivuun nurkassa, räppänä ja pienet lasit". Savutupaa käytettiin myös saunana. Pihapiiriin kuului navetta, riihi, luva, liiteri, luhtiaita, kivikellari ja usein myös erillinen savusauna. Mieleen tulevat kansanrunojemme säkeet uudisasukkaasta, "ku on suolta suojan saanut, ko'in korvesta kokenut: tyvin tuonut tyyskät männyt, latvoin lansatut petäjät, pannut paikalle hyvälle, asettanut ankaralle, salvannut salosta seinät, hirret hirmulta mäeltä, ruotehet rome'ikolta, malat marjakankahalta, tuohet tuomivaaran päältä, sammalet sulilta soilta".

### Kirkkoja ja monumentteja

Alueen kirkot muodostavat osan metsäsuomalaisen historiaa. Vasta 1826 he saivat perustaa kaksi omaa seurakuntaa. Eteläisten metsien kirkon (rak. 1834) saarnaajan Emanuel Branzellin kerrotaan olevan Vermlannissa asuneen kirjailija Selma Lagerlöfin romaanihenkilön Gösta Berlingin esikuva. Selma Lagerlöfin teoksia etukäteen lukemalla turisti voi matkansa varrella tunnistaa seudun maisemia.

Pohjoisen alueen kirkko valmistui 1837. Suomalaismetsien kirkot on rakennettu yleensä keskelle kylää, pienelle kumpareelle. C.A. Gottlund suomalaismetsiä vaeltaessaan osoitti paikan Åsnäs'n kirkolle 1821 (Åsnäs Finnskog kirke). Kirkko sijaitsee Norjan puolella. Sen pihassa on Gottlundin muistomerkki, yksi monista hänelle pystytetyistä monumenteista.

Grue Finnskogissa, sekin Norjan puolella, on metsäsuomalaisille pystytetty muistomerkki.

Lähellä Ruotsin ja Norjan rajaa Rögdenjärven rannalla on suuri muistokivi, joka on pystytetty (1970) "Uutterien metsäsuomalaisten muistolle". Kiveen on kirjoitettu 431 suomalaissuvun nimet.

1700-luvulla ei juuri enää kaskettu. "Metsää pilaavilta" suomalaisilta kiellettiin kaskenpoltto. Alettiin siirtyä peltoviljelyyn. Uudisasukkaiden elämässä tämä merkitsi muutosta; heistä tuli torppareita. Monien määräysten, vaatimusten ja rajoitusten takia heidän torppansa muuttuivat ankeiksi. Kaikki eivät sitä kestäneet, vaan muuttivat uudelleen siirtolaisiksi, nyt Amerikkaan - joko pysyvästi tai joksikin aikaa. Vilkkainta tämä muutto oli 1800-luvun loppuvuosikymmeninä.



Savutorppa Vermlannissa

### "Säterilöitä"

Muutoksesta oli seurauksena myös kulttuurimaisen muuttuminen. Siihen ilmestyi peltoja, niittyjä ja "takamaita". Mäkien rinneillä pidettiin kesäisin karjaa laitumella. Sinne rakennettiin karjamajoja, "sätäreitä", jotka ovat luoneet aivan omat erikoiset maisemansa.

### "Kaukaiset kaskimaat"

On erikoinen elämys nähdä suomalaismetsien luontoa ja tutustua siellä eläneiden suomalaisraivaajien historiaan. On myös erikoislaatuinen kokemus vaeltaa katselemaan tätä omailmeistä kulttuuriperinnettä sen alkuperäisessä ympäristössä, suurten metsien salaperäisessä ja kiehtovassa tunnelmassa ja nähdä mäkimaisemien mahtavuus ja avaruus sekä niiden keskellä kirkkaiden järvien kimmallus.

Suomalaismetsät, "kaukaiset kaskimaat", suomalais-ruotsalais-norjalainen kaskimaisemista syntynyt kulttuurialue on yhä edelleen jännittävien, rauhallisten ja ainutlaatuisien elämysten maata.

### Anneli Koponen

Anneli Koponen on sekä opiston kannatusyhdistyksen että Karkun ja Nurmeksen evankelisen opiston johtokunnan jäsen.

Opistolla suunnitellaan parhaillaan busimatkaa Vermlantiin **kesällä 1997, kesäkuun alkupuolella**. Anneli Koponen, joka on käynyt suomalaismetsissä kolme kertaa, on lupautunut lähtemään matkalle matkoppaaksi ja tulkiksi.

Matkan hinnaksi tulee noin 2000 mk/henkilö. Menoreitti kulkee maitse pohjoisen kautta ja takaisin tullaan luultavasti Vaasan korkeudelta lautalla. Perillä Vermlannissa ollaan kolme yötä. Kokonaisuudessaan matka kestää viikon verran.

Jos olet kiinnostunut lähtemään matkalle, ota pikaisesti yhteys opistolle. Majoitus ym. varaukset suomalaismetsiin on tehtävä heti vuodenvaihteen tietämissä.

## PIRTIN VIESTI

Nurmeksen evankelisen opiston  
Toveriliitto ry:n julkaisu  
Kolme numeroa vuodessa,  
tilausmaksu 40 mk

Päätoimittaja Kristiina Vuorela  
Osoite Nurmeksen evankelinen opisto  
75970 KOHTAVAARA  
Puhelin 013-430 120  
Fax 013-430 154

Tilit  
Toveriliitto OP 529915-5401787  
Kannatus-  
yhdistys MERITA 209318-60172

Painoasu SUOMEN PAINOTUOTE